

PRESSEMELDING

Årets besetninger – Ingris 2009

For første gang i historien kåres årets besetninger i Norge basert på Ingris resultater. I våre naboland har dette lenge vært en årlig tradisjon. Data som sendes til sentralt Ingris lager er hver enkelt bondes eiendom og skal i utgangspunktet kun inngå en del av større gjennomsnittsberegninger. Enkelt produsenter sine resultater vil aldri bli offentliggjort uten at den enkelte produsent har gitt tillatelse til dette. Vi vil derfor presisere at forbindelse med premiering og offentliggjøring av resultatene hos de beste besetningene har alle disse besetningene blitt forespurt og gitt sitt samtykke til at resultatene settes på trykk.

Smågris

Årets beste besetning med smågrisregistreringer er Atle Myhre. Rangeringen av besetningene er gjort med vektlegging og omregning av nøkkeltallene daglig tilvekst, fôrutnyttelse og dødlighet til en dekningsbidragsindeks. Det er kun 34 besetninger som har registrert fôrforbruk hos smågris slik at vi har valgt å lage ei liste over de fem beste besetningene. Det som kjennetegner Myhre sine tall er god tilvekst, lavt fôrforbruk og ikke minst svært lav dødelighet i smågrisperioden. Vinnerbesetningen har en daglig tilvekst som er 65 gram høyere en gjennomsnittet, et fôrforbruk som er 0,32 FE pr kilo tilvekst lavere enn gjennomsnittet og et tap som er 1,6%-poeng lavere enn snittet.

Plassering	Navn	Daglig tilvekst, gram	FE per kg tilvekst	Dødlighet, %	DB, indeks	Innvekt, kg	Utvekt, kg	Antall griser
1	Atle Myhre	539	1,70	0,20	400	10,0	39,3	1266
2	Martin Skovseth	518	1,81	0,70	385	10,2	31,9	427
3	Solfrid og Espen Revfem	526	1,91	0,40	382	10,1	30,7	825
4	Margrete/Sigbjørn Alsvik	507	1,88	0,40	381	10,0	31,3	2206
5	Heieren Hans Kr.	511	1,83	1,10	380	10,3	33,1	717
Gjennomsnitt alle i Ingris		474	2,02	1,8	374	10,5	31,4	1120

Slaktegris

Vinneren blant besetningene med slaktegrisresultater, Arne Sesseng, er i en klasse for seg selv. Det er et utrolig lave fôrforbruket som er det mest i øyenfallende. Sessengs griser bruker hele 0,73 FE mindre fôr på å vokse en kilo sammenlignet med gjennomsnittet i Ingris.

Vinnerbesetningen har også en svært høy daglig tilvekst kombinert med høy kjøttprosent. Tilveksten i denne besetningen er snaut 250 gram høyere per dag enn hos gjennomsnittet i Ingris. På samme måte som for smågris er resultatene vektlagt og omregnet til et dekningsbidragsindeks – her er også kjøttprosent tatt med i beregningene.

Plassering	Navn	Daglig tilvekst, gram	FE kg tilvekst	Kjøttprosent	Dødlighet, %	DB, indeks	Innvekt, kg	Slaktevekt, kg	Kasserte, %	Antall griser
1	Arne J. Sesseng	1186	2,01	61,2	1,30	549	28,3	79,6	0,3	756
2	Bjørn Ole Inderberg	980	2,50	61,5	0,87	377	28,9	77,7	0,8	235
3	Øystein Apeland	1085	2,43	59,8	1,50	363	29,2	84,9	0,0	484
4	Ole Jonny Rugsveen	1040	2,54	60,4	1,80	337	37,0	77,3	0,1	831
5	Stein Erik Meisingset	1068	2,49	59,6	1,60	335	32,4	73,8	1,0	1072
6	Jørgen Medlien	1117	2,46	58,9	1,90	331	33,5	87,7	0,8	1448
7	Lars Magne Blikra	992	2,55	60,6	1,90	325	31,5	79,7	0,2	1619
8	Gaute Halleland	944	2,50	60,1	1,05	318	26,6	74,4	0,4	848
9	Tormod Holtmoen	971	2,57	60,2	0,60	318	30,3	74,9	0,1	717
10	Knut Helmer Feltstykket	1082	2,48	58,6	1,00	317	28,5	77,7	0,6	501
Gjennomsnitt alle i Ingris		942	2,74	59,1	1,7	269	30,5	79,5	0,5	927

Purker

Det lar seg gjøre å oppnå toppresultater under norske forhold. Landets beste besetning er Sissel og Trond Mehus med 30,22 beregna avvente per årspurke i 2009. Mehus produserer dermed 7 griser mer per årspurke enn gjennomsnittet i Ingris og ser vi ned til den dårligste 1/3-delen er avstanden nesten 11 griser per årspurke. Besetningene er rangert ut fra nøkkeltallet "Beregna avvente per årspurke" som gir et godt bilde av den totale effektiviteten hos purkene. Nøkkeltallet innbefatter både reproduksjon, tomdager, kullstørrelse og avvenningsvekt hos purkene fra første gangs bedekning fram til avvenning og utslaktning etter siste kull. Vinnerbesetningen skiller seg spesielt ut ved å ha svært store kull og samtidig tunge griser ved avvenning. Sammenlignet med gjennomsnittet i Ingris har de nesten 2,5 grisunge mer advent per kull. I tillegg har de god grisingsprosent, høyt på antall kull per årspurke og har lite tomdager.

Plassering	Navn	Bergna avvente per årspurke	Ant. års purker	% 1. kull	Levende født per kull	Dødfødt per kull	Avvent per kull	Alder ved avv.	Vekt ved avv.	% tap fram til avv.	Tomdager per kull	Grisingsprosent inkl. solgt drektige	Kull per årspurke	Ingrisingsalder
1	Sissel og Trond Mehus	30,22	86	36,0	15,3	0,9	13,3	32	11,2	13,4	10	88,4	2,30	332
2	Kjell Skuterud	28,91	52	25,4	14,5	1,0	13,0	35	10,7	10,3	12	91,7	2,23	325
3	Line og Atle Hopstad	28,74	56	40,1	13,4	1,1	12,3	34	11,0	7,8	7	94,8	2,32	340
4	Jon Arne Lesund	28,62	31	25,0	14,4	1,3	12,6	36	10,0	12,7	10	89,3	2,28	346
5	Margrete og Sigbjørn Alsvik	28,53	80	25,4	14,1	0,9	12,4	33	9,9	11,7	9	91,4	2,31	363
6	Clara Agnete Hveem	28,40	28	43,9	13,4	1,2	12,5	30	10,1	6,7	12	78,0	2,28	350
7	Anne Grete Jørgensen	28,30	101	34,6	13,7	0,9	12,4	34	9,9	9,1	9	91,0	2,29	341
8	Steinar Pedersen	27,84	31	33,3	13,9	0,7	12,1	32	10,0	12,5	11	82,1	2,29	351
9	Bjørn Gevelt	27,83	115	30,9	13,3	0,8	11,9	31	10,1	10,5	8	87,7	2,34	334
10	Jens Gaute Aarbø	27,78	54	37,5	14,2	1,3	12,0	33	9,8	15,5	6	93,0	2,35	390
Gjennomsnitt alle i Ingris		23,0	87	37,5	12,7	1,2	10,8	33,7	10,3	14,9	18,7	81,4	2,17	355

Årets Besetning – premisser for kåring smågris og slaktegris

Beregningen er bygd opp ut fra basisverdier for tilvekst, fôrutnyttelse, kjøttprosent, dødelighet og dekningsbidrag. Basisverdiene er realistiske gjennomsnittsverdier fra Ingris-oppgjør, med unntak av dekningsbidrag, "DB-basis" som er hentet fra siste Grisebørs.

Sjølve beregningen tar i bruk marginalverdier for de samme parametrene. Avhengig av om produsenten har tall som er bedre eller dårligere enn basisverdiene, får han et tillegg eller trekk i "DB – indeks". Produsenten med høyest "DB – indeks" er vinneren.

Tabell 1. Basisverdier og marginalverdier

Basisverdier	tilvekst	fôrutnyttelse	kjøttprosent	dødelighet	DB-basis
Slaktegris	950	2,75	60,7	1,5	269
Smågris	500	1,80	-----	1,8	374
Marginalverdier	Kr/ gram	Kr/ FEn	Kr/ %	Kr/ %	
Slaktegris	0,30	26	32	13,00	
Smågris	0,17	7	-----	7,50	

Eksempel på beregning av "DB-indeks" for slaktegris.

Dyre Johan har 970 gram daglig tilvekst, fôrutnyttelse på 2,6 FEn/kg, kjøttprosent på 60,3 og dødlighet på 1,2 %. Hans beregning av DB-indeks blir da som følger:

DB-basis				269
Tilvekst	(970 gram – 950 gram)	x	0,30 kr/gram	+6,00
Fôrutnyttelse	(2,60 FEn/kg – 2,75 FEn/kg)	x	-26 kr/0,1 FEn	+39,00
Kjøttprosent	(60,3% - 60,7%)	x	32 kr/%	-12,80
Dødlighet	(1,2% - 1,5%)	x	-13 kr/ %	+3,90
Tillegg/fratrekk				+36,10
DB-indeks				305

I tabell blir det seende slik ut:

Dyre Johan	tilvekst	fôrutnyttelse	kjøttprosent	dødlighet	DB
Slaktegris	970	2,60	60,3	1,2	
Basis	950	2,75	60,7	1,5	269
Tillegg/fratrekk	+6	+39	-12,80	+3,90	+36
				DB-indeks	305

Fullstendig årsstatistikk for Ingris 2009 finnes på www.norsvin.no og www.ingris.no

Kontaktpersoner hos Norsvin:

Anders T. Øfsti   tlf: 47 32 70 92   e-post: anders.ofsti@norsvin.no
 Solveig Kongsrud   tlf: 97 70 76 18   e-post: solveig.kongsrud@norsvin.no

